

*Toelichtende
verklaring
op de*

brieven van PETRUS

J.E. van den Brink

J.E. van den Brink

Toelichting op de
brieven van PETRUS

*'Gij echter zijt een uitverkoren geslacht,
een koninklijk priesterschap,
een heilige natie,
een volk (Gode) ten eigendom...'*

(1 Petrus 2:9)

VOORWOORD

Na de toelichtingen op de Openbaring, de Hebreëen, de Romeinen en Jacobus, volgt nu een bijbelstudie van de Petrusbrieven, die de geestelijke nalatenschap vormen van een 'steunpilaar' in de tempel Gods. Welke grote veranderingen hebben in het leven van Petrus plaatsgegrepen, voordat hij 'geheel anders' was geworden en zijn brieven kon schrijven!

Petrus was eenmaal een gewone visser, maar hij werd een discipel en apostel van Jezus Christus, een visser van mensen, op wiens inzichten mede de gemeente werd gebouwd. Hij was een gemakkelijk beïnvloedbaar mens. Hij stond open voor de infiltraties van vriend en vijand. Hij sprak dikwijls voordat hij gecontroleerd had wie hem de gedachte ingaf. Hij werd evenwel een rotsman die kon schrijven: 'Spreekt iemand, laten het woorden zijn als van God'.

In het natuurlijke leven was Petrus een dynamische persoonlijkheid. Toen de discipelen moesten wachten op verdere openbaring van de Meester, activeerde hij zijn broeders met de woorden: 'Ik ga vissen'. Tussen Pasen en Pinksteren stond deze apostel op onder de broeders met het voorstel hun twaalfstal in de zichtbare wereld weer te completeren. Ook op de Pinksterdag is Petrus de centrale figuur. Dan hanteert hij de sleutels van het Koninkrijk der hemelen. Deze inzichten hadden vlees en bloed hem niet geopenbaard, maar door de Geest van God vloeiden woorden van eeuwig leven over zijn lippen. Hij kon met recht zeggen dat hij Jezus liefhad, want diens boodschap over het hemels Koninkrijk had hem gegrepen.

Hij had de heerlijkheid ervan op de berg gezien en toen was het profetische woord voor hem des te vaster geworden. Als jongeling 'omgordde hij zichzelf', dit wil zeggen dat Petrus zijn problemen zelf oploste, maar de Heer voorspelde dat hij in zijn ou-

derdom de handen zou moeten uitstrekken en dat een ander hem zou omgorden. Met zijn marteldood zou hij God verheerlijken. Dan zou vervuld worden: 'Waar Ik heenga, kunt gij Mij niet volgen, maar gij zult Mij later volgen.' Deze apostel wist dat het voor hem niet weggelegd was om als vader Jakob rustig het sterfelijk lichaam te verlaten.

Petrus heeft de gedachte aan het zware lijden natuurlijk moeten verwerken. Hoe dikwijls schrijft hij in zijn brieven niet over verdrukkingen en zelfs over de vuurgloed der beproeving. Hij heeft bewust ook het lijden op zijn levensweg aanvaard, is er bovenuit gegroeid en zo tot een geloofsman geworden. Hij kon met Paulus getuigen: 'Zo we alleen voor dit leven onze hoop stellen op Christus, dan zijn wij de meest beklagenswaardige van alle mensen.' Aan het begin van zijn loopbaan kon hij rustig tussen de soldaten slapen, want zijn ure was nog niet gekomen. Als oud man spreekt hij in zijn brieven over zijn 'exodus' of heengaan uit dit leven. Hij was bereid. Met zijn ziel en zijn geest vertoefde hij al in een andere wereld. Slechts het evangelie van het Koninkrijk der hemelen kon in hem deze grandioze omkeer bewerken.

Mét dit evangelie groeide hij ook van de christelijke gemeente der Joden naar die der heidenen toe. De inzichten in de onzinnelijke wereld waren immers niet gebonden aan natuurlijke lijnen. In zijn brieven is 'het verdwijnende' van de oude bedéling al een historisch feit. Hij verwachtte een nieuwe dageraad, want de morgenster was reeds opgegaan in zijn hart.

Moge deze toelichting bij zijn brieven ertoe meewerken dat de lezer meer kennis ontvangt van het evangelie van het eeuwig Koninkrijk en van de heerlijkheid die het realiseren ervan in het leven tot stand brengt.

De schrijver.

I

De eerste brief van Petrus

INLEIDING

EERSTE PETRUSBRIEF

De schrijver van deze brief is de voor ieder wel bekende discipel van Jezus, Petrus. Zijn naam is de Griekse vertaling van Céfás, het Aramese woord voor rots. Zijn oorspronkelijke naam was Simeon of Simon, de zoon van Jonas of Johannes. Hij noemt zich evenals Paulus, apostel. Petrus is immers ook een apostel of uitgezondene. In de Handelingen wordt alleen van zijn werkzaamheden in de buurt van Jeruzalem en Samaria geschreven, maar uit de brieven van Paulus blijkt, dat Petrus ook verder rondgereisd had en daarbij zelfs zijn vrouw meenam (*1 Corinthiërs 9:5*).

Ook is hij in Antiochië geweest en uit het verhaal van wat zich daar afspeelde, blijkt dat Paulus zich radicaler van het Jodendom had losgemaakt dan Petrus (*Galaten 2:11*). Wellicht had dit tot oorzaak dat Paulus meer met de leer en met de inzetten van de vaders was verweven dan Petrus. Bij Paulus was de kloof met het verleden dieper en duidelijker. Zelfs was de invloed van Petrus tot in Corinthe merkbaar, want daar zeiden sommigen dat zij van Céfás waren (*1 Corinthiërs 1:12*).

De inhoud van deze brief was hoofdzakelijk bestemd voor christenen uit de heidenen. De tekst: 'Eens niet zijn volk, nu echter Gods volk, eens zonder ontferming, nu in zijn ontferming aangenomen' (*2:10*) wijst hierop. Ook wat in hoofdstuk 4:3 gezegd wordt: 'Want er is tijd genoeg voorbijgegaan met het volbrengen van de wil der heidenen', waarbij dan ook 'onzedelijke afgoderij genoemd wordt, kan moeilijk op geboren Joden slaan. De lezers blijken het als christen moeilijk te hebben, want zij lijden 'door de naam van Christus smaad' (*4:14*).

Er zijn onder hen slaven die onheuse behandelingen hebben te verduren (*2:18*) en vrouwen die moeilijkheden ondervinden van hun heidense mannen (*3:1*). Men vervreemde van zijn burens en kennissen, omdat men niet meer deelnam aan het zondige, heidense leven (*4:4*). Men werd gelasterd en beschuldigd van allerlei misdaden (*2:12*, zie ook *4:12,15*).

Petrus bemoedigt zijn medechristenen, opdat zij het geloof niet zouden verliezen, in hun hoop niet zouden verflauwen en zij het uitzicht op de hemelse erfenis niet zouden kwijtraken. Hij wijst hen op de openbaring van Jezus Christus en wat hun dit brengen zou naar de inwendige mens (1:13, 4:13). Zij moesten waakzaam zijn en satan in alles als belager onderkennen en hem weerstaan (5:8) en hun gedachten bepalen bij het eeuwige Koninkrijk.

Zo bedoelt de apostel de gelovigen te sterken in hun lijden en op te wekken om het oog op Jezus gericht te houden, want Hij is het grote voorbeeld (2:21). Duidelijk springt in de brief naar voren dat de christenheid uit de heidenen zich het ware Israël mag noemen (2:9). Petrus treedt hierover niet in discussie, zoals Paulus dit doet in *Romeinen* 9-11. De inhoud van zijn schrijven wordt beheerst door vermaningen, die tot doel hebben levensheiligung, en blijdschap in verdrukking te bewerken.

HOOFDSTUK 1

1. *Petrus, een apostel van Jezus Christus, aan de vreemdelingen, die in de verstrooiing zijn in Pontus, Galatië, Cappadócië, Asia en Bithynië,...*

In dit eerste vers stelt Petrus zich voor als auteur van de brief en noemt hij de geadresseerden, de gelovigen in Klein-Azië, met wie hij contact had. Misschien waren de eerste banden gelegd na zijn prediking te Jeruzalem op de Pinksterdag, toen hij onder Joden en jodengenoten niet alleen Jezus predikte, maar hun ook de doop met de Heilige Geest verkondigde. Wij vinden hier namen van landstreken terug, die ook in *Handelingen 2* vermeld worden, van de Romeinse provincie Pontus, waaronder ook het in dit vers genoemde landschap Bithynië hoorde, en verder Galatië, Cappadócië en Asia.

Petrus noemde de christenen die in deze streken wonen: 'vreemdelingen die in de verstrooiing zijn'. Het woord voor 'verstrooiing' was bij de Joden bekend als 'diaspora' en werd gebruikt voor de volksgenoten die buiten eigen land in den vreemde woonden. Er zou ook vertaald kunnen worden 'bijwoners der diaspora' en dit zou dan doelen op de zogenaamde 'vereerders van God', waarover in *Handelingen 13:16* gesproken wordt. Deze 'vereerders van God' waren geboren heidenen, die op voorwaarde van besnijdenis deelnamen aan de Godsverering in de Joodse synagogen.

Zij bleven echter derde-rangsleden van het 'uitverkoren' en 'heilige' volk, van het 'koninklijk priesterdom'. De gehele brief van Petrus wordt beheerst door het feit dat de christelijke gemeente hen wél als volwaardige leden had aanvaard, zoals deze apostel in *Handelingen 15:8* en *9* spreekt: 'En God, die de harten kent, heeft getuigd door hun de Heilige Geest te geven evenals ook aan ons, zonder enig onderscheid te maken tussen ons en hen, door het geloof hun hart reinigende'. De geadresseerden vormen de uitverkoren pelgrims in de streken van Klein-Azië. Zij waren 'vreemdelingen en bijwoners' zoals eenmaal de aartsvaders, die 'een beter,

dat is een hemels vaderland' zochten (*Hebreeën 11:13*, zie ook *2:11*). Zij waren immers in werkelijkheid bewoners van het hemelse Kanaän. Paulus sprak over zulke christenen als mensen die, zolang zij in het lichaam hun verblijf hebben, ver van de Heer zijn, in den vreemde (*2 Corinthiërs 5:6*).

In hoofdstuk *1:17* spreekt Petrus ook over 'de tijd uwer vreemdelingschap'. De gedachte aan een hemels vaderland en aan een hemels Jeruzalem vinden wij ook in *Galaten 4:25,26*; in *Hebreeën 12:22*; *Openbaring 3:12, 21:2,10* en in *Filippenzen 3:20*. Het ware Israël wordt door Paulus nog aangeduid door 'het Israël Gods' (*Galaten 6:16*). Petrus schrijft dan deze brief om de hoop op het heil en op de heerlijkheid van de hemelse erfenis onder deze christenen in ballingschap te verlevendigen.

2. ...de uitverkorenen naar de voorkennis van God, de Vader, in heiliging door de Geest, tot gehoorzaamheid en besprenging met het bloed van Jezus Christus: genade en vrede worde u vermenigvuldigd.

Petrus verklaart nu nader de positie van degenen aan wie hij schrijft. Zij zijn uitverkorenen naar de voorwetenschap van God de Vader. Van eeuwigheid zijn zij dus reeds als geestelijk volk in het plan van God tot herstel van de ganse schepping, opgenomen. Zij zijn niet individueel uitverkoren, maar zoals *Efeziërs 1:4* zegt: 'Hij heeft ons immers *in Hem* uitverkoren vóór de grondlegging der wereld', dit wil zeggen dat God, Jezus uitverkoren had als de Christus. Hij is het Lam dat in de raad van God reeds 'geslacht is, sedert de grondlegging der wereld' (*Openbaring 13:8*).

Als wij in Hem zijn, behoren wij tot de Uitverkorene. Wij zijn in Hem, als wij zijn woorden bewaren en daarnaar handelen. God erkent als zijn kinderen alleen degenen die in Christus zijn en 'die Hij te voren gekend heeft, heeft Hij ook te voren bestemd tot gelijkvormigheid aan het beeld zijns Zoons' (*Romeinen 8:29*). 'Uitverkoren zijn' heeft dus niets te maken met een zekere willekeur of onberekenbaarheid bij God, maar met de eeuwige verkiezing van het Lam van God, dat de zonde der wereld wegnam en dat door God als overste Leidsman gesteld is om vele zonen tot heerlijkheid te leiden.